

Krompir saditi je prepovedano pod veliko kaznijo. Gostilen ni, ali so le počivalnice, kjer si potnik sam pripravlja kosilo. Tudi japonsko pivo imajo ondi. Korejanci imajo radi živali, zlasti kače, katere Korejanec nikdar ne ubije.

— **Dunajsko vseučilišče.** Predavanja na dunajskem vseučilišču se začno dne 14. oktobra. Vpisovanja se pa vrše od 1. do 3. dne oktobra.

Kongres za javno zdravstvo sešel se je dne 2. t. m. v Budimpešti.

Medicinska fakulteta za ženske se kmalu otvori v Peterburgu. Višja medicinska šola za ženske je že jedenkrat bila v Peterburgu, ali se je pred desetimi leti bila zaključila. Učni minister ni bil naklonjen višjemu ženskemu izobraženju.

Gobovci na Španjskem. Strašna bolezen, gobe se močno širijo po Španjskem. V sami vasi Belidornu je že 17 rodbin z 82 osebami bolnih za to strašno neozdravljivo boleznijo. Vlada pa obrača premalo pozornosti tej bolezni.

Vas blaznih. Neka vas blizu Opave ima le 1300 prebivalcev in mej temi je 11 blaznih. Vsako četrto leto povprek v tej vasi jeden zblazni. Kaj je temu uzrok, se dosedaj ni moglo dognati, ali toliko je gotovo, blaznost ni dedna.

Novice.

— **Imenovanje.** Ravnateljem na c. kr. učiteljski v Ljubljani je imenovan g. Fran Hubad, profesor državne gimnazije v Gradcu, sedaj prideljen naučnem ministerstvu. Novi ravnatelj je rodom Kranjec in slovenski pisatelj. Glavnim učiteljem na istem zavodu je imenovan g. Anton Funtek, doslej strokovni učitelj na ljubljanskih strokovnih obrtnih šolah.

— **Zgradba »Narodnega doma« v Ljubljani** vrlo lepo napreduje. Te dni dovršilo se je zidovje do strehe. Sedaj postavljajo ostrešje. Upati je, da bode v teku ednega meseca celo poslopje pod streho. Ker bodo čez zimo razni posamezni rokodelci lahko vse potrebno pripravili za notranjo upravo doma in se bodo pomladi torej lahko hitro pričela razna dela dovrševati. Je upati, da bode „Narodni dom“ tekom prihodnjega poletja gotov in se bode lahko izročil svojemu namenu. Da bi le rodoljubi v očigled temu, da poslopje že stoji, in pa še potreben denar vkup prav pridno z denarnimi zneski prispevali zgradbenemu zakladu. Posebno narodna društva naj bi v ta namen prirejala veselice. Tudi se ob tej priliki opozarjajo rodoljubje, da pridno segajo po vstopnicah za akademijo, katero priredi „Ljubljanski Sokol“ dne 22. t. m. v deželnem gledališču na korist „Narodnemu domu“. Vspored je kaj zanimiv, kar da pričakovati, da bo gledališče razprodano.

— **Nadomestna deželnozborska volitev** namesto umrlega deželnega poslanca Jurija Krajgherja za kmetske občine v volilnih okrajih Postojina-Logatec-Lož-Cirknica-Senožeče-Bistrica razpisuje se na dan 30. oktobra t. l.

— **Umirovljen je višji davčni nadzornik** gosp. Ivan Tratnik v Ljubljani in je dobil tem povodom naslov in značaj finančnega svetnika.

— **Novomeški akademiki** prirede v korist družbe sv. Cirila in Metoda v prostorih Narodnega doma v Novem mestu dne 15. sept. besedo.

— **Dirko kolesarjev** priredi klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ v nedeljo dne 16. t. m. mej 4. in 5. uro popoldne na cestni progi Št. Vid-Siška. Dirka bi se bila morala že minolo nedeljo vršiti, a se je zaradi nevedrega vremena preložila.

— **Premovanje konj** se je vršilo dne 3. t. m. v Lescah. Za kobile z žrebeti so dobili: Janez Cotelj iz Zgoš 35 gld., Anton Meršolj iz Hraš 20 gld., Mat. Čop iz Roden,

L. Vovk iz Črniveca in Jan. Hubad iz Roden po 15 gld., Fr. Avsenek iz Studenčie in J. Baloh iz Smokuč srebrno svetinjo. Za breje kobile: A. Žnidar iz Zgoš 25 gld., Josip Pogačar iz Vrbe 20 gld., J. Pristov iz Vrbe 15 gld., J. Marolt iz Radolne in Al. Žerovec iz Mlina srebrno svetinjo. Za žrebeta: J. Dolar iz Vrbe in Ivana Pristov z Brega po 10 gld., C. Jan iz Sp. Gorij, Frančiška Rozman iz Zg. Otoka in J. Breje iz Novevasi srebrno svetinjo. — Dne 4. t. m. je bilo premovanje v Kranju. Za kobile z žrebeti so dobili: J. Vehovec iz Voklega 35 gld., J. Dolenc iz Stražišča 20 gld., Franc Dvožan iz Golnika, J. Markun iz Bašlja in Fr. Pokoren iz Škofje Loke po 15 gld., J. Zupan iz Sv. Križa in Andrej Hočevnar iz Zapog srebrno svetinjo. Za breje kobile: J. Križnar iz Stražišča, J. Strupi iz Čirčič, J. Primožič iz Sv. Križa, Fr. Rozman iz Stražišča, J. Kepec iz Podreč. Za žrebeta: A. Danič iz Veleovega, M. Remec z Rupe, J. Basar s Suhe, S. Jereb iz Sp. Bernika in A. Primožič iz Sv. Križa. — Pri premovanju v Kamniku dne 5. t. m. so dobili za kobile z žrebeti: Mat. Mušič iz Trzina 35 gld., And. Mejač iz Kapljevasi 20 gld., Jakob Skok iz Pristave 15 gld., Val. Benkovič iz Novegatrga 15 gld., Janez Čebul iz Potoka 15 gld., Al. Nemeč iz Domžal in Mihael Zmerzlikar iz Kosez srebrno svetinjo. Za breje kobile: Janez Sršen iz Suhidol 25 gld., Jan. Urh iz Vopovlj 20 gld., Franc Spruk iz Tunjic 15 gld., F. Bohinec iz Zaloga in Jakob Skok iz Pristave srebrno svetinjo. Za žrebeta Anton Očak iz Repenj 10 gld., Simon Rotar z Globokoga 10 gld., Anton Plahuta iz Lahovč, M. Zmrzlikar iz Kosez in Jernej Slapnik iz Tuhinja srebrno svetinjo. — Pri premovanju na Vrhniki dne 6. t. m. so bili odlikovani za kobile z žrebeti: Janez Vrtač iz Vnanjih goric, c. kr. kmetijska družba v Ljubljani, Janez Kane iz Podsmreke, Franc Košak z Grosupljega, Matija Židan iz Zadvara, Franc Majdič iz Logateca. Jedert Pezdir iz Brezovca, France Oven iz Podsmreke. Za breje kobile: Jernej Jeraj iz Sinje gorice, Janez Majaron iz Borovnice, And. Marinko iz Notranjih goric, And. Remžgar iz Brezovca, Franc Marinko iz Stranskevasi. Žrebeta: Janez Gregorin iz Dragomera, Franc Remžgar iz Loga, M. Klemen iz Vnanjih goric, Martin Pirc iz Matenje, Janez Oblak z Vrhnike.

— **Stoletnico**, odkar se v Metliki krompir sadi, so nameravali Metličani minolo nedeljo s posebno ljudsko veselico slovesno praznovati. Nevedro vreme je preprečilo veselico, katero zdaj nameravajo prirediti prihodnjo nedeljo dne 16. t. m.

— **Na zadnji živinski semenj** v Ljubljani se je prignalo 1093 konj in volov, 406 krav in 100 telet, skupaj 1599 glav. Kupčija je bila srednja. Vole so pridno kupovali kupci iz Moravske.

— **Vina se je pridelalo** leta 1893 na Kranjskem kakor se je izračunalo 83.967 hl. Na posamezne sodne okraje pride: Kostanjevica 45 hl, K. ško 5548 hl, Mokronog 11.376 hl, Radeče 5624 hl, Novo mesto 13.943 hl, Metlika 9930 hl, Črnomelj 3911 hl in Vipava 33.590 hl. Vsi vinogradi na Kranjskem merijo približno 11.631 ha, od katerih je bilo pa koncem leta 1893. 7.327.59 ha po trtni uši okuženih

— **Kontrolni shod c. kr. deželnih brambovcev** in nadomestnih brambovcev bode letos v Ljubljani dne 1. okt. ob 9. uri dopoldne v novi vojašnici deželnih brambovcev. K temu shodu je priti vsem v Ljubljani bivajočim brambovcem in brambovskim nadomestnikom, ki niso letos niti kot novinci izurjeni, niti k orožnim vajam poklicani bili. Naknadni kontrolni shod bode dne 20. novembra t. l. ob 9. uri zjutraj tudi v brambovski vojašnici.

— **Na čebelni razstavi** vršivši se povodom shoda čebelarjev na Dunaji odlikovana sta bila tudi dva naša gorenjska čebelorejca in sicer je dobil gosp. Mihael Ambrožič iz Mojstrane srebrno in gosp. Egidij Jeglič iz Sela pri Breznici bronasto svetinjo.

— **Novo cerkev** bodo zidali spomladi na Colu pri Vipavi.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so od 15. julija do 15. avgusta t. l. darovali: Sl. družba sv. Mohorja v Celovci zelo velik zaboj raznih svojih knjig; vč. g. Fran Tavčar, kurat pri sv. Joštu nad Kranjem, veliko zbirko knjig družbe sv. Mohorja, Matice Slov. in drugih; g. župan v Kaplji Vasi Andrej Mejač tako mnogoštevilno zbirko knjig družbe sv. Mohorja, kot dosedaj še nobeden pošiljatelj. Hvaležno smo prejeli od domoljubnih slovenskih in hrvatskih gg. abiturijentov 292 kron, kot čisti prebitek ljubljanske njihove letošnje veselice. Vedno gibična šentjakobsko-trnovska ženska podružnica, nam je v poslavljenje naše IX. velike skupščine v Novomestu donesla 100 gld. sv. „Ciril-Methodovega daru“. Pokojno gospo Marijo Murnikovo pa je vpisal z darom 100 gld. soprog čg. ces. kr. svetnik ob veliki skupščini v Novem Mestu med družbine pokrovitelje. Mir njeni veliki bogo- in rodoljubni duši! Isto tako so povodom velike skupščine v Novem Mestu postali pokrovitelji s prispevkom 100 gld.: Gospa Ivana Vodnikova, soproga hišnega posestnika in kamnoseka v Ljubljani; g. Frančišek Mally, tovarnar v Ljubljani, in g. Elija Predovič, veletržec v Ljubljani. Dalje so družbi darovali vrli čč. gg. mariborski bogoslovci po čg. Martinu Pirtovšku 63 gld. 7 kr. kot podporo družbi za l. 1894; I. Belokranjska ženska podružnica v Črnomlji po blagajničarici g. Olgi Haring-ovi 65 gld. 66 kr. kot čisti dohodek naši družbi v korist prirejene veselice; podružnica za Mokronog in okolico 36 gld. 25 kr. večinoma veseličnih dohodkov; č. g. Josip Vodovšek, bogoslovec pri sv. Lovrenci na Dravskem Polju, 16 gid. nabranih na primizji č. g. L. Šlambergarja na Hajdini; rajni g. Ivan Kukovic, posestnik v Št. Juriji na Štajerskem, v oporoki voljenih 10 gld.; g. Vekoslav Ravnikar 7 gld. 33 kr., ki so jih nabrale narodne dame v Cerknem o petindvajsetletnici tamošnje čitalnice; ženitvanjski svatje pri darovanju za družbo sv. Cirila in Metoda o priliki narodne poroke 3 gld. 75 kr.; g. Dragotin Pavlinec 3 gld. 10 kr., ki so jih darovali slovenski porotniki v Lemeževi gostilni v Celji; g. Andrej Rakušček v Koseči 3 gld. nabrane o priliki novo-izvoljenega slovenskega občinskega odbora v Drežnici pri Kobaridu, in vč. g. Alojzij Kummer župnik v Retečah 1 gld. Vsako leto nam one mesece po veliki skupščini dohaja sorazmerno največ darov. Tudi letos se tega nadejamo. Zato zahvaljujoč se današnjim požrtvovalnim darovalcem kličemo: Živeli nasledniki!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Novo društvo.** Deželna vlada je potrdila pravila novoustanovljenega pekovskega strokovnega društva za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. Namen novemu društvu je pospeševati duševne in gmotne interese svojih članov. Preskrbovati brezposelnim članom službe, dajati podpore itd.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** je meseca avgusta t. l. vložilo 473 strank 179.532 gld. 08 kr., vzdignilo pa 412 strank 197.025 gld. 01 kr.

— **60.000 goldinarjev** je prvi dobitok lvovskih sreček. kateri znesek se s samo 10 % odbitkom v denarji izplača. Opozarjamo naše čg. bralce, da bode srečkanje vže 27. septembra t. l.

Anarhisti.

V Nachodu na Češkem je žandarmerija prijela nekoga Karola Glaserja, kateri je sumljiv, da je vrgel nedavno bombo. Udal se je toliko, da je gledal atentat, ali pa taji, da bi ž njim bil v kaki zvezi.

V Forliju na Laškem so prijeli v njegovi vili vodjo anarhistov barona Dominika Frankolinija, kateremu je od-

kazan otok Sardinija za bivališče. Frankolini ima kacic 10 milijonov lir premoženja.

Rimski policiji se je posrečilo dobiti v pest vseh 18 oseb, katere so metale bombe. Seveda če se policija ne moti. Večkrat je že zaprla vse anarhiste, ali kmalu se je pokazalo, da najglavnejših še nima.

Italijo bi skoraj lahko imenovali deželo bomb. Od nikoder, niti s Francoskega se ne sliši toliko o bombah, kakor iz Italije. Sploh je v italijanskem narodu neki puntarski duh se ukoreninil, čemur se pa ne čudimo, ker zjedinjena Italija je delo prekucij. V Livornu so zopet zaprli nekaj anarhistov, pri katerih so seveda našli nekaj bomb. V Jakinu je dne 6. t. m. v nekem zabavišči mej predstavo pala bomba, ki pa ni naredila nobene škode. Užigalka je prej ugasnila, predno se je razletela. Narejena posebno umetno ni bila, kajti hudobnež je bil porabil kar šampanjsko steklenico, da je naredil bombo. Policija je, kakor je ob tacih prilikah navada, prijela več oseb, če je pravega dobila, se ne ve. Na Francoskem imajo večkrat velike neprijetnosti, če jih preveč zapro, ker sodnik ne zna krivcev ločiti od nedolžnih. V Italiji bode to ložje, ker pregnali jih bodo na kak otok, ker po novem zakonu za to že zadošča, da je kdo le sumen anarhizma, če je kriv, za to ni treba.

V Castiglione Cervi pri Raveni so bili veliki nemiri. Policija je hotela prijeti dve osebi, ali hitro se je zbralo kacic 20 oseb, da so je iztrgali. Začel se je hud pobjoj, ter je bilo več oseb ranjenih. Iz Ravene so se odposlali vojaki, da so naredili red.

V Appii odpustili so iz službe štiri profesorje na tehnični šoli, ki so očitno se izrekli, da je Caserio prav ravnal, ko je umoril Carnota. To je pač pomenljivo znamenje sedanjega časa, ako že celo profesorji postajajo anarhisti.

Celo v Vatikan sta se priklatila dva anarhista, če je verjeti italijanskim listom. V nedeljo zvečer je papeževa žandarmerija zapazila na vatikanskem vrtu plaziti se dva človeka, ki sta zbežala, ko ugledata stražnike. V begu sta od sebe pometala orožje. Žandarji so ga ju vendar prijeli. Drugi dan so ju izročili italijanski policiji, ki pa o vseh stvari molči.

Že deset let se pečajo v Franciji s tem, da bi se odpravila javna smrtna kazen. Čas bi za to že bil vsekako, kajti Francozi se ne obnašajo na morišči kakor se spodobi, temveč večkrat ploskajo in kriče kakor v gledališči. Tako se ljudstvo le bolj razdivjava. Dvakrat letošnje leto se je o tem že razpravljalo v zbornici, ali vselej je bil ta predlog odklonjen. Proti njemu so glasovali monarhisti in pa radikanci in to čisto iz nasprotnih uzrokov. Prvi se boje, da bi to bil le prvi korak za odpravo smrtne kazni, drugi so pa ravno nasprotnega mnjenja, da bi se odprava smrtne kazni zavlekla, ker bi jo narod več tako ne zahteval, ko bi več ne videl javnega obglavljenja.

Mnogi so mislili, da anarhiste javna kazen straši. Marsikaj pa kaže, da je baš nasprotno resnica. V svoji